

6.50

5.

ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕЦЪ

МЪСЕЧНО
СПИСАНИЕ

ОРГАНЪ

НА

СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

Редакторъ: И. И. Хранковъ.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. † Стоянъ Ивановъ	1
2. Слѣдъ учредителния лозарски конгресъ	2
3. Резолюция взета въ учредителния конгресъ на лозарско-винар- ский сѣюзъ на 26 априль н. г.	4
4. Позивъ къмъ всички лозарско-винарски сдружения и отдѣлнитѣ лозари и винари въ царството	5
5. И. И. Хранковъ. Второстепенни ферментации (врѣния) на вината	9
6. С. Грековъ. Нашето вино	11
7. И. И. Хранковъ. Вързването на лозовитѣ лѣтораста въ свръзка съ плодородието	13
8. И. И. Хранковъ. Винения оцетъ	15
9. Уставъ на Сѣюза на българскитѣ лозаро-винари	19
10. Списъкъ на делегатитѣ на лозарския Сѣборъ състоялъ се въ София на 25 и 26 априль т. г.	27
11. Списъкъ на лицата, които сж дали волни пожертвования за Сѣюза на българскитѣ лозаро-винари и сп. „Лозарски Прѣгледъ“	30
12. Хроника	31

ФОНДЪ

за подпомагане „Сѣюза на българскитѣ лозаро-винари“ и
сп. „Лозарски Прѣгледъ“

Подобно на миналитѣ години и прѣзъ настоящата ще
продължава събирането на доброволни помощи за засилване
на Сѣюза и издържка на списанието. Редакцията се надѣва
че всѣки лозаръ и винаръ ще внесе по нѣщо за горната щѣлъ.

Редакцията моли г. г. сътрудницитѣ и кореспондентитѣ
и да побързатъ съ изпращането на материялъ и свѣдѣния,
за да не се забавя излизането на книжкитѣ.

Книжка 1 отъ V година на списанието можеше да из-
лѣзе и по-рано, ако имаше достатъчно материялъ. До днесъ,
обаче, такъвъ отъ провинцията не е постъпилъ.

ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕДЪ

СПИСАНИЕ НА СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ.

Годишенъ абонаментъ 30 лв. прѣдплатени за 20 печатни коли. Обявления и реклами се приематъ по споразумение. Ръкописи не се връщатъ. Всичко, което се отнася до списанието, да се изпраща до редакцията въ София, „Гурко“ 18.

Редакторъ: И. И. Хранковъ.

63411
M42 † **Стоянъ Ивановъ**

Редакцията на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ съ голѣма скръбъ съобщава на читателитѣ му за прѣждеврѣмненната смъртъ на г. Стоянъ Ивановъ, родомъ отъ гр. Етрополе и свършилъ висше земледѣлско образование въ Германия.

Слѣдъ завръщането му, той е билъ дълги години държавенъ агрономъ, учителъ и директоръ на земледѣлски училища и бѣ достигналъ до началникъ на земледѣлското отдѣление при Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти. Напослѣдъкъ покойния се бѣ отдалъ съ голѣма любовъ и усърдие на лозарството.

Съ смъртъта му държавата загуби единъ отъ най-добритѣ си агрономи, а приятелитѣ и другаритѣ му единъ благъ и привѣтливъ характеръ.

На 1 того, въ 2 ч. слѣдъ полунощъ, подиръ двудневно боледуване, г. Стоянъ Ивановъ отлѣтѣ въ вѣчността.

Миръ на праха му и вѣчна паметъ.

Нашитѣ най-дълбоки съболезнования къмъ опечаленото му сѣмейство.

Редакцията.

35319

Слѣдъ учредителния лозарски съборъ.

Лозаркия съборъ, състоялъ се на 25 и на 26 априль т. г. въ София, ще остане паметенъ и ще отбѣлѣжи важна епоха въ историята на българското винарство-лозарство. Защото съ него, слѣдъ толкова лутане, колебание, писане, провѣди и слѣдъ дългогодишни спънки и неприятности, се положи основата на „Съюза на българскитѣ лозаро-винари“. Това е събитие отъ първостепенно значение за настоящето и бъдещето стабилизиране и развитие на лозарство-винарството ни. Нужно е само всички лозари и лозаро-винарски дружества да се проникнатъ искрено и сириозно отъ единствено спасителната идея за здружаването, като впоследствие всички се съединятъ и подкрѣпятъ общия Съюзъ, който, като вѣренъ стражъ, ще защитава и пази професионалнитѣ и економически интереси на лозаритѣ.

Отъ изказанитѣ мнѣния и станалитѣ разисквания въ събора досѣжно мѣрkitѣ и начинитѣ за защита на лозарство-винарството намираме, че, за въ бъдаще, сж нуждни повече единомислие и по-ясно схващане за да има пълна еднаквостъ въ прѣслѣдваната цѣль. Тѣй напр. наложително е за въ бъдеще, въпрѣки всички сжществуващи и нови законоположения, които биха били създадени за охрана и насърчение на лозарско-винарското ни производство, всички да се проникнатъ отъ здравата и спасителна мисль за *самоконтрола и взаимнопрѣслѣждане на провинентитѣ лозари и винари*; безъ подобна мисль никакви закони не ще бждатъ въ състояние да укажатъ и най-малкото благоприятно влияние за успѣха на лозарство-винарството. Подиръ туй ние намираме за твърдѣ умѣстно да прѣпорѣчаме на всички лозари и винари въ България не само да не пиятъ бира, но на всѣкждѣ и всѣкога да проповѣдватъ пиенето на натуралното гроздово вино, като едно отъ най-здравословнитѣ и хигиеничнитѣ питиета; разбира се че се касае за *умѣрено и разумно* пиене; по този начинъ би се увеличила консомацията на народното ни питие виното, а не на бирата, която е присжща на сѣвернитѣ страни — тамъ, гдѣто лозата не вирѣе успѣшно, слѣдователно гдѣто сж принудени да приготвятъ и пиятъ бира. Такъвъ начинъ на дѣйствиe е крайно полезенъ и въ здравословно и въ стопан-

ско — економическо отношение за страната ни, като се знае че биреното производство се намира въ ржцѣтъ на 10—15 фабрики, а отъ лозарство-винарството се прѣпитаватъ хиляди български сѣмейства. Ето защо и държава и общество иматъ всичкия интересъ да поощряватъ развитието на лозарството, слѣдователно и на винарството, като, съразмѣрно значението му, не даватъ възможность за разширение на бирената и спиртната индустрии, защото нужнитѣ сурови материяли за послѣднитѣ биха били използвани много добрѣ по другъ начинъ и за други цѣли.

За подкрѣпа за голѣмото значение на виното, ще посочимъ долнитѣ мисли изказани отъ великия Liebig (Либигъ): „ако нѣкои лѣкари забраняватъ виното то е, защото употребяването на послѣдното унищожавя болеститѣ.“ — „Въ районитѣ на моята страна, въ които има лозя, аптекиитѣ сж по-малко доходни и се продаватъ евтино, — аптекиитѣ“. — „Епидемиитѣ сж винаги по-леки — не буйни, тамъ, гдѣто хората пиятъ доста натурално вино“.

А не по-малко великия Lord Gladston (Лордъ Гладстонъ) ето що е казалъ и писалъ: „въ срѣдата на 17-то столѣтие Англия много търсѣше лекитѣ француски вина и хората се смѣха и пѣха много въ Съединеното Кралство! Избухнаха войнитѣ между Франция и Велико-Британия и забраниха френскитѣ вина. Хората продължаваха да пиятъ, даже повече отъ прѣди, но спрѣха да пѣятъ; смѣховетѣ бидоха замѣстени отъ каранията и оскопяващитѣ пиянства — плодъ на фабричнитѣ спиртове“.

При наличността на горнитѣ необорими мисли и истини, наложително е всички лозари и винари не само да не консумиратъ отъ фабричнитѣ спиртове подъ форма на разни коняци, ракии, горчивки, мастики и пр., но на всички и на всѣкъдѣ да прѣпорчатъ само гроздовитѣ ракии, защото е доказано отъ много лѣкари и физиолози, че тѣзи послѣднитѣ, *вземени умѣрено*, не сж погубни за човѣшкия организъмъ. Независимо отъ туй послѣдно здраво съображение и интереситѣ на лозарство-винарството налагатъ да се дѣйствува въ горното направление.

РЕЗОЛЮЦИЯ

ВЗЕТА ВЪ УЧРЕДИТЕЛНИЯ КОНГРЕСЪ НА ЛОЗАРСКО-ВИНАРСКИЯ СЪЮЗЪ НА 26 АПРИЛЪ Н. Г.

Конгреса, като изслуша направеното изложение по настъпилата лозарско-винарска криза въ страната и обсъди все-странно причинитѣ и послѣдицитѣ отъ това, намѣри:

1) че лозарството и винарството сж втори по важность поминаци въ земледѣлското стопанство, отъ които се прѣхранватъ хиляди сѣмейства; че съ този отрасълъ се използватъ много слаби и негодни за други култури почви; че отъ него държавата и общинитѣ получаватъ значителни приходи;

2) че развитието на този отрасълъ е спънато отъ фалшивитѣ вина, спиртни напитки, конкуренцията на бирата и спирта, вслѣдствие несъразмѣрното имъ облагане съ данѣкъ; отъ безразборното облагане на вината и гроздавитѣ продукти съ голѣми данѣци; отъ неуреденъ лозарски кредитъ, липса на евтинъ лозовъ материалъ и контролъ върху продажбата му; отъ неуредена полска полиция; отъ несправедливо облагане лозаритѣ съ данѣкъ печалба прѣзъ войната;

3) че съ спъването развитието на лозарството и винарството се отиѣма прѣхраната на хиляди лозарски сѣмейства, разоряватъ се икономически и се създаватъ условия за недоволство и смутове въ страната,

Р ъ Ш И:

Да замоли правителството да вземе ефикасни мѣрки за стабилизирането на лозарството и винарството, като:

1) Създаде редъ законоположения, които да подпомогнатъ развитието на лозарството и винарството въ страната;

2) да забрани чрѣзъ специаленъ законъ фабрикацията на петното и други фалшиви спиртни питиета и организира службата за прилагане на закона, като се потърси съдѣйствието на лозаро-винарскитѣ организации въ страната;

3) да се прѣмахнатъ многократнитѣ облагания на виното и гроздовитѣ продукти въ производителитѣ, като се обложатъ само съ единъ видъ данѣкъ почиващъ върху доходността;

4) измѣрването на виното и изплащането на данъка за изтеклата година да става при продажбата му въ общината, където е извършено;

5) да се уреди леснодостъпенъ кредитъ за лозаритѣ;

6) въ закона за полската полиция да се прокара положението на референдумъ — допитване, за пазене на полскитѣ имоти;

7) да не се облагатъ лозаритѣ съ данъкъ печалби отъ войната;

8) бирата и спирта отъ зърненитѣ и други не гроздови материали да се обложатъ съ акцизъ и др. налози въ размѣръ щото тѣ да не могатъ да конкуриратъ виното и др. гроздови и овощни питиета.

Горната резолюция бѣ поднесена отъ избраната комисия въ съставъ: Л. Вжжаровъ, П. Сираковъ, П. Разсукановъ, Н. Минковски и И. Галчевъ, на г-на Министра на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти и управляющъ Министерството на Финансиитѣ съ молба за съдѣйствие.

Г-нъ Министра приелъ твърдѣ любезно комисията, изслушалъ я внимателно и обещалъ подкрѣпата си.

По този случай ние благодаримъ г-ну Министру за вниманието му и повторно го молимъ да стори всичко възможно и зависяще отъ негова страна.

ПОЗИВЪ

КЪМЪ ВСИЧКИ ЛОЗАРСКИ-ВИНАРСКИ СДРУЖЕНИЯ И ОТДѢЛНИТѢ ЛОЗАРИ И ВИНАРИ ВЪ ЦАРСТВОТО.

Филоксерета обрече нашето родно лозарство и винарство на унищожение, но ние, слѣдъ голѣми жертви и непосилни мжки, въ съзнание на бъдащето, възобновихме значителна частъ отъ лозарството и съ това създадохме благоденствие на много и много хора отъ населението и обезпечихме една доходна статия въ бюджета на страната. Ние очистихме пѣтя отъ грѣшкитѣ, които сж неминуеми въ новото лозарство и сега възобновяването на лозята отива почти безпогрѣшно и съ единъ усиленъ темпъ. Това трѣбва да ни радва. Настъпилитѣ,

обаче, слѣдъ катастрофалнитѣ войни, политически и економически условия ни налагатъ нови грижи, съ които ние трѣбва да се справимъ и колкото по-рано, толкова по-добрѣ.

Вжтрѣшното економическо и външното международно положение на страната изискватъ засилване на националнитѣ ни производства, отъ които едно отъ най-важнитѣ е лозарското. Безспорно, това засилване е желано и отъ самитѣ насъ лозаритѣ, но за да бжде по стабилизирано и неподхвъргано на економически и пр. кризи, необходимо е да се гарантира пазаря на това производство и да се създадатъ условия, които тоже да гарантиратъ едно положение, при което нашето ново лозарство да прѣуспѣва. Само тогава лозарството и винарството ще могатъ да дадатъ оная економическа опора на държавата, която се очаква и само тогава благодатното растение лозата ще заеме всички онайголи бърда и полуравнини, които по-рано покриваше и красѣше.

За да може това да се постигне, гласътъ на лозаря и винаря трѣбва да бжде чутъ отъ дѣто трѣбва. И ние виждаме, че всички други съсловия сж схванали това и сж побързали да се сдружатъ въ дружества и съюзи, та съ помощенъ гласъ да отстояватъ своитѣ права и съ по-голѣмо съзнание да изпълнятъ своитѣ задължения къмъ Отецеството.

Само ние, българскитѣ лозари и винари, не сме сдружени, само ние сме разединени и се мжчимъ, всѣки съ себе си, да прѣодолѣемъ множеството прѣчки, както при възобновяването на лозята, така и при продажбата на произведенията имъ. Това положение ние до скоро продължавахме да търпимъ, ако и да прѣдвиждахме една криза въ нашето винарство, която сега е вече фактъ; а може би нѣма да е далечъ, като естествено послѣдствие отъ тази винарска криза да се яви такава и въ лозарството. А това не само ще се отрази злѣ на частнитѣ интереси на лозаритѣ и винаритѣ, но ще компроментира една силна финансова опора на държавата.

Това отдавна се съзна отъ часть лозари, които се групираха въ „Дружество на българскидѣ лозари“. Тѣ, чрѣзъ органа си „Лозарски Прѣгледъ“, положиха голѣмо старание да извоюватъ едно по-добро положение на българското лозарство и да му гарантиратъ едно по-свѣтло бждаще. Тѣ неразрѣшиха кардиналния въпросъ, но доста много допринесоха за постигане на цѣльта. Тѣ турнаха началото на обеди-

нението на българскитѣ лозари, винари и лозарски сдружения въ единъ общъ мощенъ „Български Лозарски Винарски Сюзъ“. Това стана прѣзъ м. септември м. г. въ Стара-Загора, по врѣме на лозарския съборъ, свиканъ по инициативата на горѣспоменатото дружество. Този конгресъ рѣши да се изработи проекто-уставъ за „Български лозарски-винарски сюзъ“ и да се свикатъ българскитѣ лозари на конгресъ въ София, за да го приематъ.

И дѣйствително на 25 и 26 априлъ т. г. въ София се събра едно внушително число делегати на лозарски дружества и отдѣлни лозари и се основа многожелания „Български Лозарски-Винарски Сюзъ“, устава му се прие и той почна ча функционира. Споредъ чл. 3 отъ устава цѣльта на сюза е:

а) да обедини въ единъ сюзъ всички лозари и винари въ страната, който ще имъ подпомага за модернизиране на производството и за подигане на економическото имъ състояние;

б) да имъ даде възможность и да ги улеснява да се борятъ съ всички законни срѣдства за прѣдотвратяване на лозарско-винарски кризи;

в) да съдѣйствува, улеснява и подпомага основаването на лозарско-винарски дружества, кооперативни изби, маточници, вкоренилища и пр.;

г) да способствува за създаване и урегулиране кредита на лозаритѣ и винаритѣ;

д) да улеснява продажбата и покупката на лозарски и винарски продукти;

е) да способствува за обогатяване професионалнитѣ познания на членоветѣ си и

ж) да закриля послѣднитѣ срѣщу всички рискове и посегателства, съ които сж свързани лозарскитѣ и винарскитѣ прѣдприятия.

Сдружени и нездружени лозари и винари, Вие виждате каква прѣкрасна, но колко широка цѣль си е задалъ сюза; Вие съзнавате, че постигане на тази цѣль не е по силитѣ на малцинството, а само на мнозинството; Вие виждате колко е необходимо всѣки български лозаръ да бжде

членъ на сѳюза и че записването на всѳка една поотдѳлна личност-лозаръ въ сѳюза много допринася за постигане на цѳълта му, както и отсѳтствието ѳ отслабва мощта му. Прочее всѳки бѳлгаринъ лозаръ-винарь, сѳзнаващъ интереситѳ си, трѳбва да бѳже членъ на сѳюза.

Бѳлгарския лозарски-винарски сѳюзъ, чрѳвъ органа си „Лозарски прѳгледъ“, ще отстоява правата на лозаритѳ и винаритѳ, ще имъ дава технически познания по лозарството и винарството, ще ги държи въ течение на новоститѳ въ лозарската и винарската наука, ще разрѳшава купъ стопасно-економически въпроси засѳгащи лозарството и винарството и пр. Но за да може това да се постигне, нуждни сѳ парични срѳдства, каквито на първо врѳме могатъ да се добиятъ само отъ лозаритѳ и винаритѳ.

Ето защо ние апелираме къмъ всички лозари и винари въ страната, сдружени въ отдѳлни дружества или несдружени още въ такива, да подпомогнатъ дѳлото, като дадатъ такава помощъ, каквато могатъ да отдѳлятъ отъ срѳдствата си, за което ще иматъ голѳмата благодарностъ на Сѳюза.

Лозари — винари,

Бѳлгарския лозарски винарски сѳюзъ апелира къмъ Васъ сдружени и не сдружени въ лозарски дружества: 1) да се запишете за членове на сѳюза. За тази цѳлъ той Ви моли да се съберете въ селото или въ града Ви на събрание на 5 юни т. г. и, като имате прѳдъ видъ цѳълта на сѳюза, да основете дружеутво съ сѳщата цѳлъ което дружество да запишете за колективенъ членъ на сѳюза. Ако по липса още на сѳзнание, или по липса на духъ за сдружаване у лозаритѳ въ селото или въ града ви, или по други нѳкои причини вие не можете да се групирате въ дружество, то нека сѳзнателнитѳ се запишатъ за индивидуални (лични) членове на сѳюза. 2) Ние ви молимъ да подкрѳпите сѳюза съ вашата материална помощъ за издаване на списанието, органъ на сѳюза, „Лозарски Прѳгледъ“. Имената на пожертвувателитѳ и размѳра на пожертвуванитѳ суми ще се печататъ въ сѳюзния органъ, както и отчетъ за изразходването на сумитѳ. Тази ваша подкрѳпа е нужна на първо врѳме, до като сѳюза закрѳпне що-годѳ материално.

Прочее, елате всички лозари-винари къмъ съюза, подкрѣпете го, за да направи вашия трудъ производителенъ и да отстоява Вашитѣ законни права и интереси успѣшно.

София, Георгьовденъ 1920 год.

УПРАВИТЕЛЕНЪ СЪВѢТЪ:

Прѣдседателъ: Лука Вжжаровъ.

Подпрѣдседателъ: Хр. Шишковъ.

Секретаръ: Ат. Гигевъ.

Членове:

Петъръ Сираковъ	Иванъ П. Бързановъ	Георги Шиваровъ
Петъръ Моневъ	Марко Вачковъ	Моско Михайловъ
Алекси Серафимовъ	Илия Хранковъ	Цв. Крачуковъ

И. И. ХРАНКОВЪ

Второстепенни ферментации (врѣния) на вината.

Пролѣтнитѣ и лѣтни горещини настѣпватъ, а заедно съ тѣхъ иде голѣма опасностъ за разваляне на много български вина. Безъ да говоря подробно за голѣмата и неоспорима важностъ отъ една правилна, наврѣменна и пълна ферментация на гроздовата мѣстъ ще отбѣлѣжа, че въ противоположностъ на първата буйна, подъ името второстепенни ферментации се означаватъ други, но много по-бавни и по-слабо забѣлѣжими; тѣзи послѣднитѣ се произвеждатъ въ вината, било като немедлено продължение на първото буйно врѣние, било при настѣпването на пролѣтнитѣ и лѣтни топлини, които благоприпятствуватъ за развитието и дѣйствието на разнитѣ болестни организми находящи се, въ по-малко или по-голѣмо количество, въ всѣко вино.

Отъ току що казаното може да се разбере, че има два вида второстепенни ферментации, които, при всичко че се явяватъ съ еднакви външни признаци, като: мжтностъ на течността, повече или по-малко пѣна на повърхността на послѣдната, възбудливъ (щипливъ) вкусъ и пр. сж, обаче, много различни относно причинитѣ за явяването имъ и послѣдствията отъ тѣхъ. Така въ едно ново вино, съдържаще недоразложена захаръ, поради неправилната и непълна винена ферментация,

се появява непрѳменно *второстепенна*, която може да бжде или нормална, т. е. винена, или болестна; въ първия случай заинтересования трѳбва *веднага* да вземе всички мѳрки, или за окончателното и правилно спиртно прѳвиране на останалата захарь, или за съвършенното спиране на послѳдното; инѳкъ една второстепенна *винена* ферментация се изражда, въ болшинството случаи, въ болестна, а тази послѳдната погубва дадено вино.

Понеже много български вина сж ставали и ставатъ жертва на единъ или другъ видъ болестна ферментация, считамъ за добрѳ да припомня, че е *необходимо нужно* всѳки притежателъ на вино да контролира (опитва) често послѳдното съ настѳпване на първитѳ пролѳтни горещини. Ако едно вино, вземено отъ разнитѳ части въ бѳчвата и гледано прѳзъ една тънка и чиста чаша, не прѳдставлява никаква мжтнота, то е знакъ за доброто му състояние макаръ че въ него може да се намиратъ болестни микроби; такова положение се срѳща при случаи, когато за развитието и дѳйствието на болестнитѳ микроорганизми липсватъ подходящи условия. Напротивъ, ако виното е по-вече или по-малко мжтно, ако слѳдъ покой въ чашата и на повърхността на виното се образува, покрай стѳнитѳ на чашата, вѳнець отъ тънки и нѳжни газови мехурчета — всичко туй би показвило, че въ виното има второстепенна ферментация. Слѳдъ като е установено подобно положение, налага се да се установи естеството на ферментацията — дали е спиртна или болестна.

Ако се констатира че е послѳдната, заинтересования трѳбва да употреѳби срѳдствата, които има на разположение, за да избѳгне цѳлата загуба отъ виното, а именно: или да похарчи, по единъ или другъ начинъ, такова вино докато болестъта не е взела широкъ размѳръ, или да го прѳнесе на по-хладно мѳсто, гдѳто по-ниската температура би забавила, а, може би, и съвършенно би спрѳла развитието на болестъта; или отстраняването на болестнитѳ микроорганизми, поне частично, чрѳзъ бистрене, филтриране и др. Отъ срѳдствата най-доброто ще бжде, което най-пълно и най-сигурно стерелизира, т. е. което най-коренно унищожжава болестнитѳ организми, а това срѳдство е загрѳването на виното въ специални апарати и при извѳстна температура.

Отъ горѣизложеното, надѣя се, всѣки заинтересуванъ ще може да разбере колко важно и необходимо е да се гледа, съ внимание и сериозностъ, щото първото врѣние да се извърши *редовно, правилно и напълно*; защото *само* отъ такова прѣвиране може да се добие доброкачественно, слѣдователно дълготрайно вино, а в послѣдствие *само* отъ такова вино може да се разчита и намира *добъръ* пазаръ и *сигуренъ* приходъ.

За добиване пъкъ на доброкачественно вино, както и другъ пжтъ и на нѣколко мѣста съмъ посочвалъ, българскитѣ лозари и винари трѣбва да изоставятъ *старата* традиция и практика, а да пригърнатъ *новия и рационаленъ* начинъ за винарствоване.

С. ГРЕКОВЪ

Нашето вино.

Слѣдъ свѣршека на всесвѣтската война всички народи — и побѣдители и побѣдени, се намѣриха прѣдъ ужасната картина на разрушението, което се извърши отъ поменатата война. И малката наша земледѣлска България, наредъ съ другитѣ страни, пшъка подъ тежкото бреме оставено отъ току що свѣршившата се война. Нуждна е извънредна напѣгна- тостъ на всички производителни сили, нужна е голѣма дър- жавна мъдростъ и общественна прѣдвидливостъ за да се орга- низиратъ тѣзи сили за да могатъ да извлекатъ отъ богатата българска земя всички ония цѣнности, които тя може да даде. Нашиятъ економически подемъ именно е свѣрзанъ съ усиле- ното приложение на труда въ земледѣлието; на послѣдното се налага да се интензифицира не само чрѣзъ увеличението на производителността на труда въ производството на зър- нени храни, но и въ засилването на специалнитѣ култури, които срѣщатъ у насъ особено благоприятни условия за раз- витието си и които въ много други страни не могатъ да успѣ- вать. Такава е културата на лозята, съставляваща отъ старо врѣме любимото занятие на българина. До като тази култура до вчера бѣше едно домашно прдизводство на грозде и сетнѣ на вино, днесъ ние виждаме едно промѣнение на картината. Винарството — крайната цѣль на лозарството — полека-лека се отдѣля отъ лозаря — производителя на грозде и минава

въ рѣцѣтъ на капиталиста, който копува гроздето и прави отъ него вино. До като виното до вчера се консумираше въ кжщата, която го произвѣла или въ стѣдната селска или градска крѣчма, днесъ виното отъ нѣкое затѣнено село се продава въ локалитѣ на далечнитѣ голѣми търговски центрове на страната, въпрѣки всичкитѣ трудности на прѣвоза. Виното отъ продуктъ на домашно употрѣбление стана търговска стока — продуктъ на широкия обмѣнъ, продуктъ, който по своето естество има всички основания да прѣскочи границитѣ на своето отачество и да влѣзе въ международенъ обмѣнъ. Разбира се, нашето вино сега, па и въ близко бъдеще, нѣма да попадне на голѣмия международенъ пазаръ. Всѣки, обаче, който се грижи за заздравяването на економически разстроената страна, трѣбва да има прѣдъ очи нашето вино не само като прѣдметъ на домашно или народно употрѣбление, но и като прѣдметъ, който се търси на голѣмия международенъ пазаръ, продуктъ, който би могаль да се внася въ много страни, въ които той не се произвежда или се произвежда въ количество недостатъчно да задоволи мѣстнитѣ нужди. Първата крачка по пѣтя на вмѣкването на нашето вино въ голѣмия пазаръ въ послѣдно врѣме особено се разшири: въ винопроизводството се втурна единъ значителенъ банковъ капиталъ, който складира голѣми количества вина изъ по-голѣмитѣ градове на България. Обаче, появяването на търговския капиталъ въ винарството почти нищо не допринесе до сега за повдигането техниката въ послѣдното, която при нашитѣ условия за узрѣването на гроздето има рѣшаваще значение за качеството на виното. Послѣдното, до колкото това зависи отъ техниката на винарството, се слабо подобри и ние често срѣщаме мухливи, киснати, груби и нехармонични вина. Винаритѣ биятъ тревога, опасявайки се отъ спадане цѣнитѣ на виното и искать покровителство отъ държавата за смѣтка на биреното и спиртното не гроздово производство, понеже послѣднитѣ сж отъ много по-малко значение отъ колкото лозарско-винарското производство. Тукъ, обаче, е умѣстно да се изтъкне слѣдния фактъ: у насъ има много лозя съ такъвъ високъ технически уровеньъ, че ние можемъ да се гордѣмъ съ тѣхъ, и гроздето отъ такива лозя прѣдставлява отличенъ материалъ за вино. Винаритѣ, за голѣмо съжаление, до днесъ нищо или почти нищо не сж на-

правили за повдигане техниката въ винарството, и отъ добро грозде изкарватъ лошо вино. Ние не се съмняваме, обаче, нито една минута, че съ вмъкването на едрия капиталъ въ винарството, послѣдното отъ дребна домашна индустрия, каквато е въ повечето случаи сега, ще стане едро капиталистическо производство съ всички технически усъвършенствования. И тогава нашето, българското вино, не само нѣма да се бои отъ конкуренция на вжтрѣшния пазарь, но ще иска да излѣзе и на вѣнкашенъ.

Въ туй направление — въ направление на повдигането на винената индустрия, трѣбва да се насочи дѣйността на държавата и обществото; въ туй направление, да изкараме добри грозда отъ нашата земя и отъ добритѣ грозда — добро вино, трѣбва да заработи и дружеството на българскитѣ лозаро-винари за да отворимъ широкъ пжть за голѣмитѣ пазари на нашето вино.

И. И. ХРАНКОВЪ

Вързването на лозовитѣ лѣторасты въ свързка съ плодородието.

Както много други лозарски работи, тѣй и вързването на лозовитѣ лѣторасты (филизи) се е вършило и върши — негдѣ по-вече, негдѣ по малко, при старитѣ лозя. При новитѣ облагородени лозя, обаче, вързването се явява не вече като произволна, но *наложителна* работа. Понеже тази работа е една отъ много важнитѣ и понеже се е вършила и върши отъ мнозина безъ особено внимание и безъ да ѝ отдаватъ нуждното значение, — прѣдъ видъ на туй счетовъ за полезно да кажа нѣколко думи за нея.

За да има полза отъ вързването на лозовитѣ лѣторасты, трѣбва това послѣдното да се върши *правилно, на врѣме и разумно*. Прѣди всичко за вързването на лѣтораститѣ, трѣбва лозитѣ да сж снабдени съ единъ или другъ видъ подпорки*). При теленитѣ конструкции първото вързване на лѣтораститѣ се върши, когато послѣднитѣ стигнатъ до първия телъ; вто-

*) Вързването на лѣтораститѣ единъ о другъ, както мнозина вършиха при старитѣ лозя, при новитѣ е немислимо особено при по-силно растящитѣ подложки.

рото — о втория телъ и третото — о третия върху когото се полагатъ и привързватъ хоризонтално изкаралитѣ повече лѣтораста; ако удължаването на лѣтораститѣ продължи и слѣдъ третото вързване, послѣдното ще се продължи, а може малко и да се пинзиратъ — да се покършатъ върховетѣ на лѣтораститѣ; това покършване, извършено при почване цвѣтенето на лозитѣ, принуждава къмъ по-правилно и по-пълно завързване силнорастящитѣ и наклонни къмъ изрѣсване сортове.

Вързването на лѣтораститѣ о коловетѣ трѣбва да се върши пакъ постепенно съ растенето на самитѣ лѣтораста, а не изъ единъ пѣтъ, както мнозина вършиха и вършатъ. Първото вързване най-добрѣ е да се върши слѣдъ прѣцвѣтването, или поне слѣдъ като лѣтораститѣ достигнатъ 70—80 с. м. дължина. Самото вързване трѣбва да става много грижливо и внимателно за да не бждатъ поврѣждани, нито лѣтораститѣ, нито бждащето на реколтата. Съ други думи при вързването трѣбва да се гледа да не се откършватъ или прѣчупватъ лѣтораста, нито послѣднитѣ да се приближаватъ и пристѣгатъ едни о други, което погрѣшно мнозина правятъ. Сжщо, понеже е извѣстно, че всичкитѣ лѣтораста на една лоза не изкарватъ и не порастватъ едноврѣменно, то при първото вързване да не се вързватъ къситѣ, а да се оставятъ до като добиятъ достатѣчна дължина. Въ сжщностъ какво би произлѣзло и какво произлиза, когато и дълги и къси лѣтораста се вързватъ едноврѣменно? Резултата отъ такова вързване е винаги лошъ и то по слѣднитѣ причини: 1) извѣстно е че за правилното и редовно прѣцвѣтване на гроздовитѣ рѣси, а впоследствие за правилното развитие на плода, е потрѣбно достатѣчно свѣтлина, топлина и сухъ въздухъ; ето защо рѣси, които оставатъ засѣнчени между лѣтораститѣ и листата, или съвършено се унищожаватъ, или частично прѣцвѣтватъ и слабо завързватъ, а нѣкои мухлясватъ и изгниватъ; 2) частично или даже напълно завързалитѣ не могатъ правилно и достатѣчно да се развиятъ, слѣдователно въ края на краищата, даже и при благоприятно врѣме, озрѣването бива непълно и 3) при неблагоприятно пѣкъ врѣме — дъждовно и хладно, а особено дъждовно и топло въ края на вегетационния периодъ, засѣненитѣ гроздове повече или по-малко мухлясватъ и се унищожаватъ, както е бивало прѣзъ много години.

И. И. ХРАНКОВЪ

Винения оцетъ.

При произлѣзлата и сжествующа винарска криза твърдѣ умѣстно и наврѣменно е да се кажатъ нѣколко думи за голѣмото економическо и здравословно значение на винения оцетъ, който може, до извѣстна степенъ, да облекчи тежкото положение на винарството.

Понеже на всички ни е извѣстно че оцета доста много се консомира, особено прѣзъ лѣтния сезонъ; понеже, отъ друга страна, е извѣстно че въ България се произвежда голѣмо количество фабриченъ оцетъ — отъ спиртъ отъ зърнени храни и, отъ трета страна, такъвъ отъ минерални киселини и разни есенции и боклуци, за каквито често се срѣщатъ громки реклами изъ вѣстниците, — прѣдъ видъ на послѣдното тѣжно положение потрѣбно е да се изтъкне несравнимото и голѣмо прѣимущество на винения оцетъ спрямо другитѣ.

Виното, подъ извѣстни условия и влияния, може коренно да се видоизмѣни. Една отъ най-обикновеннитѣ, най-честитѣ и най-значителниѣ промѣни въ съставътъ на виното е измѣнението на спирта му въ оцетна киселина. Туй измѣнение напълно промѣня и естеството на виното — явява се поврѣждане познато подъ името *вкисване*. Ако промѣната на спирта въ оцетна киселина е пълна, то вмѣсто виното се поражда другъ продуктъ съ специални свойства и дѣйствиe, които го правятъ необходимъ за други нужди: това е *винения оцетъ*.

Съ други думи винения оцетъ — единственния имащъ право на туй название, е продуктъ на оцетното вкисване на виното. Това е продуктъ съ най-сложенъ съставъ какъвто е онзи на виното, отъ което е добитъ и съ разлика че съдържа значително количество оцетна киселина, а много малко или само слѣди отъ спирта на виното.

Винения оцетъ е едно отлично подправно вещество, което прави хранителнитѣ материи по-меки и по-нѣжни, по-лесно смилатели и по-приятни за ядене. Когато отъ него се употребява въ умѣрено количество той не само не е врѣденъ за здравето, но, напротивъ, съставлява едно хигиенично срдство. Тѣзи благотворни свойства, обаче, сж присжщи само на *винения оцетъ*, а не и на онзи добитъ отъ други спиртни

материи: бира, ябълково вино, фабриченъ спиртъ и особено добития отъ дистирирането на дървата; защото, въ дѣйстви-телность, присжцитѣ благоприятни свойства на винения оцетъ се дължатъ не само на оцетната киселина, но и на разни други киселини и соли, съдържащи се въ виното, а именно: винена, танинна, млѣчна, ябълчна, тартрати (соли на винена киселина), битартрати, малати (соли на млѣчната киселина) и др., глицеринъ, недоразложенъ спиртъ и пр. Тѣзи вещества, които придружаватъ спиртътъ въ виното, оставатъ непромѣнени и въ оцета и му прѣдаватъ приятенъ вкусъ и мирисъ — присжщи на доброкачественния оцетъ. Освѣнъ туй казанитѣ материи дѣйствуватъ омекчително върху дѣйствието на оцетната киселина, която сама, както е въ невинения оцетъ, е много силна, парлива и неприятна.

При наличността на горѣизложеното ясно и лесно за разбиране е, че е отъ здравословно-общественъ и винарско-лозарски интересъ да се приготвя и употребява *само виненъ оцетъ*.

Макаръ че у насъ често и на много мѣста голѣми количества вина се вкисватъ не по желание, а поради лошо гледане и спазване, считамъ за не излишно да отбѣлѣжа съ нѣколко думи какъ всѣки би можалъ да си приготви за домашни нужди виненъ и доброкачественъ оцетъ, а не да копува отъ кръчмитѣ по-скжпъ и нечистъ — събиранъ материалъ отъ остатъцитѣ на чашитѣ и др. и подложенъ на вкисване.

За приготвянето на оцета се употребява и бѣло и червено вино. Разбира се бѣлия оцетъ е по-приятенъ на окото и вкуса и по-деликатенъ. Най-доброкачественъ и най-сполучливо се добива оцетъ отъ вина съ 7—9% спиртъ; оцетъ отъ по-слабо вино не би билъ достатъчно силенъ, а при вино съ повече спиртъ оцетната ферментация мжчно и бавно почва и всичкия спиртъ не може да бжде разложенъ. Ако човѣкъ има на ржка по-слаби или по-силни вина, за прѣдпочитане е да ги доведе къмъ 8—9%, като слабитѣ повиши съ *виненъ спиртъ*, а силнитѣ разреди съ по-слаби вина.

За да се добие оцетъ и съ приятна вѣншность — бистрота, трѣбва да се употребѣи и бистро вино; когато прѣдстои да се употребятъ мжтни вина — станали такива по една или друга причина, нуждно е да бждатъ прѣдварително изби-

стрени чрѣзъ филтриране или посрѣдствомъ изкуствено бистрене.

Мухляви вина могатъ да се вкисватъ за оцетъ, защото при оцетната ферментация мухлявия дѣхъ се чувствително изгубва. Сжщо вина засѣгнати отъ „налѣгане“, „прѣсичане“ и др. болести може да се подложатъ на оцетно вкисване.

Едно отъ важнитѣ условия за да почне бързо вкисването и да се свърши правилно, е изобилното присѣствие на въздухъ (кислородъ); ето зашо и специалнитѣ помѣщения за добиване оцетъ сж нагодени да получаватъ винаги изобилно и чистъ въздухъ.

Другото необходимо условие за оцетното вкисване е подходяща топлина; а за такава се знае — най-благоприятна, 25—30°С. Поради туй специалнитѣ помѣщения си иматъ и приспособление за изкуствено затопляне, когато е нужно.

За самото добиване на оцетъ въ малко количество, за домашно употрѣбление, се постѣпва по слѣдния начинъ: взема се едно малко буре отъ 10—15 литри съдържание или по-гольмо — споредъ количеството оцетъ, което се иска, и се поставя на топло — лѣтно врѣме може и на вѣнъ, но по-добрѣ е да се постави въ стая, гдѣто да не става чувствително охлаждение прѣзъ нощъта; зимно пѣкъ врѣме най-добрѣ е да се остави въ кухнята. Бурето, прѣди да се постави въ потрѣбното положение, се приготвя, ако нѣма, съ 4 дупки, а именно: една на долната частъ на прѣдното дѣно за канелката, двѣ — по една на горната частъ на двѣтѣ дѣна и четвъртата е самата врана, прѣзъ гдѣто се налива виното.

Най-първо въ буретата се налива малко вино — $\frac{1}{3}$ до $\frac{1}{4}$ отъ общата му вмѣстимостъ заедно съ малко „мая“ или „майка“^{*)}, която се взема отъ повърхността на буре, въ което има готовъ оцетъ; прѣди да се налѣе виното въ бурето, ако не е достатъчно топло — виното, може да се затопли или на слънце, или, ако е зимѣ, на печката до нуждната топлина 25—30°; по такъвъ начинъ, слѣдъ 7—8 дни, се забѣлѣзва за-вкисването; когато туй се забѣлѣжи, въ бурето се долива топло вино до толкова, че отъ общото му съдържание да се

*) Ако човѣкъ нѣма на разположение мая, оставя се малко затоплено вино на открито въ нѣкой сѣдъ; понеже оцетнитѣ ферменти се намиратъ на всѣкъдѣ въ въздуха, тѣ попадатъ въ виното и слѣдъ 3—4 дни послѣдното завкисва.

напълни $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$; вмѣсто изведнажъ, по-добрѣ е туй доливане да стане постепенно; подиръ туй се оставя на покой и, въ продължение на 3 до 4 седмици, оцета бива готовъ.

Подиръ туй може да почне отточване за нуждитѣ, а въ замѣна, ако трѣбва, въ бурето може, съ постепенното точене, да се долива по малко вино. Инѣкъ, слѣдъ като оцетнитѣ ферменти разложатъ (окислятъ) всичкия спиртъ въ виното, почватъ да разлагатъ оцетната киселина и впоследствие оцетъ отслабва. За да не стане подобно нѣщо, ако повече оцетъ не е потрѣбенъ, или цѣлото буре се заниса въ хладно помѣщение — дѣто топлината да е подъ 15° C за да се спре работата на ферментитѣ, или се източва оцета и се оставя пакъ на хладно, а още по-сигурно е да се загрѣе — оцета, до 55 — 57° C за да се умъртвятъ оцетнитѣ ферменти.

Прѣзъ врѣме на вкисването за да не попадат прѣзъ дупкитѣ на бурето мухи или прахове, запушватъ се съ по едно парче кинивиръ или съ гѣста мрѣжа.

Слѣдъ горѣизложеното нужно е да посоча, че въ стѣклени дамаджани или бинлици оцетъ не може да се приготви, защото липсва въздухъ; туй за освѣление на всички онѣзи, които сж се мжчили да си приготвятъ оцетъ въ такива сѣдове, но не сж сполучвали, или, ако нѣкои сж успѣвали, то е бивало много трудно и много бавно.

Макаръ и твърдѣ на кратко изложеното до тукъ може да се приложи и при приготвянето на виненъ оцетъ въ голѣмо количество — за търговска цѣль. Понеже една истинска оцетна индустрия е тѣсно свързана съ развитието на лозарствовинарството ни и въ висша степенъ би улекчавала винарска криза, като сегашната, намирамъ за наврѣменно и полезно да кажа нѣколко думи за тази индустрия ползувайки се отъ великолѣпната лекция по въпроса държана отъ великия и безсмъртенъ Pasteur (Растьоръ) въ 1867 година въ гр. Орлеанъ, който е прочутъ въ цѣла Франция по оцетната си индустрия.

Прѣди всичко за обзавеждането на една специална оцетна инсталация е потрѣбно специално помѣщение или поне такова, което при нужда да може изкуственно да се затоплюва. Въ помѣщението се поставятъ бурета въ редове — едни върху други, които, по орлеанската система, иматъ вмѣстимостъ 230—240 литри.

Поставянето въ движение на едно буре, за произвеждане на оцетъ, се състои въ слѣдното: най-първо въ бурето се наливатъ 100 литри доброкачественъ и бистъръ оцетъ, а послѣ 2 литри вино. Слѣдъ 7—8 дни се прибавятъ още 3 литри вино; подиръ други 8 дни 4—5 литри вино и т. н. до като въ бурето се набере общо 180—200 литри. Тогава чакъ източватъ за пръвъ пжтъ отъ оцета толкова, че въ бурето да остане около 100 литри. Слѣдъ туй източване бурето — майка, започва да работи и впослѣдствие всѣки 8 дни може да се източва отъ бурето по 10 литри оцетъ и да се налива по 10 литри вино: това е максималната работа на едно буре за 8 дни. Понѣкога, по една или друга причина, буретата работятъ по-бавно и въ такъвъ случай трѣбва да се намали производството имъ.

Изобщо нуждни сж 2—3 мѣсеци, прѣди една нова оцетна инсталация да може да доставя оцетъ въ голѣмо количество.

Къмъ горното не е излишно да се прибави че единъ спиртенъ градусъ въ виното трѣбва да даде, приблизително, единъ градусъ оцетна киселина при все че мѣренето на спирта е прието да се изразява въ обемъ, а онуй на оцетната киселина по тегло. Съ други думи едно вино съ 8% спиртъ трѣбва да даде оцетъ съ 8% оцетна киселина. Въ Орлеанъ срѣдно за добрия оцетъ се смѣта 7—7.5% оцетна киселина.

Въ заключение позволявамъ си да прѣпоржчамъ всѣкому да си приготвя виненъ оцетъ, вмѣсто да копува всевъможни боклуци и да си трови здравето.

УСТАВЪ

НА

СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ.

(Приетъ отъ лозарския конгресъ въ София на 25 априль 1920 г.)

I. Основание, название, траене и седалище.

Чл. 1. Основава се сдружение между лозаро-винаритѣ производители въ страната съ ограничена отговорность, подъ название: „Съюзъ на българскитѣ лозаро-винари“ въ ст. София съ неограниченъ капиталъ и неограничено число членове.

Чл. 2. Съюзътъ се основава за 50 години съ седалище София.

II. Цѣльта на сѣюза.

Чл. 3. Цѣльта на сѣюза е:

а) да обедени въ едно прѣдставителство — сѣюзъ всички лозаро-винари въ страната, като имъ даде възможность да станатъ модерни стопани, да се ползватъ максимумъ отъ богатата на своето производство и сдружение и въобще да способствува за подигане икономическото имъ сѣстояние;

б) да имъ даде възможность и да ги подпомага да се борятъ съ всички срѣдства за прѣдотвратяване на лозарско-винарскитѣ кризи;

в) да сѣдѣйствува, улеснява и подпомага основаването на лозарско-винарски дружества, били тѣ производителни, продавателни, културно-просвѣтни или съ чисто икономически характеръ, взаимно-осигурителни, кредитни кооперации, кооперативни изби, дисталационни инсталации, маточници, вкоренилища и лозя;

г) да способствува за създаване и и урегулиране кредита на лозаро-винаритѣ;

д) да улеснява продажбата и покупката на лозарски и винарски продукти;

е) да способствува за обогатяване професионалнитѣ познания на членовѣтѣ си;

ж) да закриля членовѣтѣ си срѣщу всички ония посетелства и рискове, съ които сж свързани лозарскитѣ прѣдприятия.

Чл. 4. За постигане на тая си цѣль сѣюзътъ трѣбва:

а) да бѣде единъ активенъ центъръ на лозарско-икономически и научни поучвания, като работи за въвеждане усъвършенствуванията по лозарство и винарство;

б) да поддържа енергично прѣдъ правителството и Народното сѣбрание своитѣ законни права и искания, както и всѣки проектъ полезенъ за лозарството и винарството въ страната, а сжщо да дѣйствува за прѣмахването на закони и наредби, които уврѣждатъ лозарството и винарството;

в) да дѣйствува за създаване и стабилизиране на лозарско-винарски институти и подобрене положението на служащитѣ въ тѣхъ, както и всички служби по лозарството и винарството;

г) да доставлява или посрѣднички по доставянето на членовѣтѣ си съ малка печалба разни ступански потрѣби по лозарството и винарството;

д) да държи въ течение своитѣ членове върху пазаря на вината и въобще продуктитѣ на лозата;

е) да издига високо гласа на лозаря противъ пагубни за националното ни лозарство и винарство спекулации, като се грижи да организира пазаря;

ж) да организира едно справочно бюро, чрѳвъ което да даде възможност на членоветѳ си да получаватъ освѳтлчнии по въпроси свързани съ лозарството и винарството;

з) да прѳдставя посрѳдници и експерти за разрѳшение на спорове изникнали между членоветѳ;

и) да дѳйствува енергично за създаване на специаленъ законъ противъ фалшификацията на гроздовитѳ продукти и на спиртнитѳ питеата изобщо и уреждане прѳслѳдването на-рушителитѳ му, като взема инициативата за образуване на дружества и групи, издържа свои специални агенти и лаборатории за прѳслѳждане на фалшификацията и продажбата на лоши лози, лозарски и винарски материали;

к) устройва и подпомага лозарски събори, изложби и екскурзии.

Чл. 5. Съюза на българскитѳ лозаро-винари е неутрално сдружение спрямо политиката и като такова забранява му се безусловно всѳкаква политическа манифестация и подигането на каквито и да било въпроси вѳнъ отѳ лозарството и винарството; никаквѳ лозарски съборъ или конгресъ не може да се свиква единъ мѳсець прѳди парламентарнитѳ избори.

Чл. 6. Съюзътъ, за прѳуспѳване и постигане на цѳлитѳ си, издава свой органъ културно-просѳтително-икономическо списание **лозарски прѳгледъ**, както и редъ книжки по лозарството и винарството. Това ще се урежда по особенъ правилникъ удобренъ отѳ годишното събрание.

Съюзниятъ органъ задължително се получава отѳ всѳки членъ на съюза.

III. Материални срѳдства, приходи, разходи и счетоводство.

Чл. 7. Съюзътъ на българскитѳ лозаро-винари добива материалнитѳ си срѳдства отѳ слѳднитѳ източници :

а) отѳ всжпателни членски вноски ;

б) „ редовни „ „

в) отѳ неограничено число дѳлове по 50 лв. едина.

г) абонаментъ и продажба на съюзни издания;

д) отѳ субсидии, завѳщания и доброволни пожертвувания;

е) отѳ лихви отѳ резервния фондъ ;

ж) отѳ заеми ;

з) отѳ печалби отѳ реализирани доставки и продажби;

и) отѳ срѳдства посочени отѳ годишното събрание.

Чл. 8. Встъпвателнитѣ членски вноски сж 10 лв. за индивидуалнитѣ членове, а колективнитѣ внасятъ въ Сѣюза само половината отъ тази вноска за смѣтка на всѣки индивидуаленъ членъ.

Чл. 9. Редовнитѣ вноски сж по единъ лв. на декаръ лезе притежавано отъ всѣки индивидуаленъ членъ, а колективнитѣ членове внасятъ за смѣтка на всѣки свой индивидуаленъ членъ 30 % отъ горната вноска.

Чл. 10. Всѣки индивидуаленъ членъ е длъженъ да купи най-малко единъ дѣлъ, а всѣки колективенъ членъ най-малко толкова дѣлове отъ колкото членове се състои дружеството.

Чл. 11. Дѣловетѣ сж именни съ дивидентъ не повече 8 % и съ отговорность на членоветѣ въ двоенъ размѣръ отъ стойността имъ. Никой не може да купи дѣлъ прѣди да е приетъ за членъ.

Чл. 12. Приходитѣ и разходитѣ на Сѣюза се опрѣдѣлятъ въ бюджета му, гласуванъ ежегодно отъ общото събрание. Счетоводството и книговодството на сѣюзнитѣ приходи и разходи се водятъ по правилникъ-наредби приети отъ Управителния съвѣтъ.

IV. Печалби, фондове и съставяне на баланса.

Чл. 13. Отчетната година на Сѣюза почва отъ 1 януарий и се свършва на 31 декемврий сжщата година. Първото упражнение почва отъ деня на обнародване завѣрената фирма на Сѣюза въ Държавенъ вѣстникъ.

Чл. 14 Въ края на всѣка отчетна година се съставлява равномѣтка. Тя се туря на разположение на Контролния съвѣтъ 20 дни по-рано и се печата въ сѣюзния органъ най-малко 10 дни прѣди конгреса.

Въ сжщия органъ се публикуватъ и всички други извѣстия и разпореждания на Сѣюза.

Чл. 15. Въ края на отчетната година отъ брутото приходъ, слѣдъ като се извадятъ разносцитѣ по издръжката на Сѣюза и персонала му, амортизация на имотитѣ, 1/5 отъ учредителнитѣ разноси и лихвитѣ на дѣловетѣ, добива се чиста печалба.

Чистата печалба се разпрѣдѣля:

1. 40 % за образуване резервенъ фондъ;
2. 40 % фондъ за научни и обшо полезни цѣли;
3. 8 % за дивидентъ върху дѣловетѣ;
4. 6 % за възнаграждение на членов. на Управ. съвѣтъ;
5. 3 % „ „ „ „ „ Контрол. съвѣтъ;
6. 3 % „ „ „ „ „ персонала.

Загубитѣ, ако се покажатъ такива, се покриватъ отъ резервния фондъ, но ако не достигне той, останалата частъ се разпрѣдѣля върху дѣловетѣ.

Чл. 16. Резервния фондъ е недѣлимъ. Слѣдъ разтурване на Съюза той, както и капиталътъ на Съюза, се влагатъ на лихвена смѣтка въ Бѣлг. Зем. Банка или Кооперативната Банка за да се прѣдаде на образувалия се подобенъ Съюзъ.

V. Приемане членове, тѣхнитѣ права и задѣлжения.

Чл. 17. Членове на съюза могатъ да бждатъ всички лозари и специалисти по лозарството, всички лозарско-винарски сдружавания, синдикати, кооперации и групи, на които цѣлитѣ не противоречатъ на постановленията на Съюзния уставъ. Немогатъ да бждатъ членове на сдружаванията и Съюза лишени отъ граждански права и осждени отъ прѣстѣпления отъ лозарско-винарски характеръ.

Чл. 18. Приемане на членове става чрезъ подаване писмено заявление до Управителния съвѣтъ на Съюза, подписано отъ Управителния съвѣтъ на сдружението, придружено съ единъ прѣписъ отъ устава и прѣписъ отъ протокола на заседанието, което е рѣшило да стане членъ и записало съотвѣтнитѣ член. дѣлове отъ съюзния капиталъ.

Сдружение неприето за членъ отъ Управителния съвѣтъ на Съюза може да се оплаче на Контролна съвѣтъ, а слѣдъ това и на Конгреса.

Чл. 19. Всички членове иматъ право да внасятъ прѣдложения въ Управителния съвѣтъ, както и въ конгреса за работи по лозарството и винарството и да се ползватъ отъ всички услуги, съвѣти, свѣдѣния и др. отъ наученъ и практически характеръ.

Чл. 20. Лица, които принасятъ особени морални услуги на лозарството и винарството, се приематъ, по прѣдставление на Управителния съвѣтъ, и провъзгласяватъ за почтени членове съ съвѣщателни гласове, а ония, които подарятъ сума или прѣдметъ на стойностъ повече отъ 1000 лв., се провъзгласяватъ за благодѣтелни.

Чл. 21. Членството прѣстава:

- а) когато членътъ ликвидира;
- б) когато членътъ доброволно напусне Съюза.
- в) когато бжде изключенъ.

Чл. 22. Дѣловетѣ на ликвидирания, доброволно напусналия или изключения членъ се връщатъ 6 мѣсеци слѣдъ приключване смѣткитѣ на Съюза за годината, прѣзъ която е станало напускането.

Чл. 23. Управителния съвѣтъ на Съюза може да отстранява членове, които сж нередовни въ задълженията си или работятъ противъ цѣлитѣ на Съюза. Слѣдъ това той внася прѣдложение въ конгреса за изключването и съобщава единъ мѣсець по-рано това на сдружението за да си изпрати делегатъ на конгреса за защитата си.

Чл. 24. Всички сдружения сж автономни въ своитѣ рѣшения и дѣйствия стига да не противорѣчатъ на общата съюзна цѣль и конгресни рѣшения.

VI. Управление.

Чл. 25. Органитѣ на Съюза сж:

- а) Конгреситѣ;
- б) Управителния съвѣтъ
- в) Постояното присѣствие и
- г) Контролния съвѣтъ.

А. Конгреси.

Чл. 26. Конгреситѣ се състоятъ отъ колективнитѣ членове на Съюза, които се прѣдставятъ отъ делегати избрани отъ общитѣ събрания на сдруженията, като най-много на всѣки 20 члена или дробъ отъ 20 се взима по 1 делегатъ. Всѣки делегатъ има право само на единъ гласъ. Индивидуалнитѣ членове въ конгреситѣ иматъ само съвъщателенъ гласъ, освѣнъ ако сж натоварени съ делегатство отъ нѣкое дружество — членъ за съюза, или отъ група индивидуални членове на брой поне 20 души.

Чл. 27. Конгресътъ се свиква редовно прѣзъ м. януарий всѣка година, а когато е необходимо и повече пжти по искане на $\frac{1}{3}$ отъ членоветѣ и Контролния съвѣтъ. Управителния съвѣтъ, като има прѣдъ видъ желанието на прѣлидущия конгресъ, рѣшава гдѣ, кога и за колко дни ще свика конгреса. Конгресътъ се свиква съ покана напечатана въ съюзния органъ 1 мѣсець по-рано съ дневенъ редъ, за който се е взело мнѣнието на членоветѣ.

Чл. 28. Редовнитѣ и извънредни конгреси взематъ рѣшение само когато присѣтствуватъ поне една трета отъ членоветѣ, въ противенъ случай събранието се свиква на другия день и рѣшава съ колкото членове сж се явили.

Рѣшенията се взиматъ по вишегласие; при равно число членове прѣседателя рѣшава, а при изборъ се тегли жребие.

Чл. 29. Конгресътъ се занимава съ взимане рѣшения по отговорността на Управителния и Контролния съвѣти или за тѣхнитѣ оставки.

Чл. 30. Управителниятъ съвѣтъ може да кани и не членове на конгреса, които да четатъ реферати, да се произнасятъ по нѣкои специални въпроси, безъ да иматъ право на гласуване.

Чл. 31. Конгресътъ се произнася върху слѣдното:

- а) Изслушване отчета на Управителния съвѣтъ и доклада на Контролния съвѣтъ и ги освобождава отъ отговорность.
- б) избира Управителенъ и Контроленъ съвѣти;
- в) разглежда измѣнение на устава;
- г) гласува прихода-разходния бюджетъ;
- д) разглежда прѣдложения цѣлящи засилване и повдигане на Съюза и въобще това на лозарството и винарството;
- е) изслушва реферати и доклади на специалиститѣ натоварени отъ Управителния съвѣтъ по нѣкои въпроси.

Чл. 32. Извънредния конгресъ се занимава и взема рѣшения по въпроситѣ, за които специално е свиканъ.

Б. Управителниятъ съвѣтъ.

Чл. 33. Управителниятъ съвѣтъ на Съюза се състои отъ 12 члена избрани съ тайно гласуване отъ конгреса.

Чл. 34. Управителниятъ съвѣтъ прѣдставлява Съюза прѣдъ властитѣ и трети лица.

Чл. 35. Управителниятъ съвѣтъ се свиква на редовни заседания всѣкога, когато стане нужда.

Заседанията му сж законни, когато присжтствуватъ поне 7 члена, а рѣшенията му сж взети по вишегласие на присжтствующитѣ.

Чл. 36. Управителниятъ съвѣтъ върши слѣдното:

- а) изпълнява рѣшенията на конгреситѣ;
 - б) приема или отстранява колективни членове;
 - в) ръководи и бди за доброто изпълнение на съюзнитѣ работи;
 - г) избира и назначава нуждния персоналъ на Съюза;
 - д) бди за пазене съюзния имотъ и капиталъ и за редовното водене смѣткитѣ и счетоводнитѣ книги;
 - е) контролира и се грижи за редовното и доброто издание на съюзния органъ;
 - ж) изучава всички въпроси по законодателството и дѣйствиата на властѣта, като прави нужднитѣ изложения и постжпки на врѣме;
 - з) слѣди и съдѣйствува за прѣслѣждане фалшификацията на вината;
 - и) възлага на специалисти да изучватъ въпроситѣ по лозарството и винарството повдигнати отъ членоветѣ;
- Всички рѣшения се вписватъ въ протоколи.

Чл. 37. На помощъ и подъ прѣкия надзоръ на Управителния съвѣтъ се намира администрацията на Съюза, която се състои отъ директоръ и нуждното число служащи, заплатитѣ и положението на които се опрѣдѣля отъ конгреса.

В. Постоянно присѣствие.

Чл. 38. Постоянното присѣствие се състои отъ трима души избрани отъ членоветѣ на Управителния съвѣтъ измежду си.

Постоянното присѣствие ръководи вътрѣшното управление, прѣвежда въ изпълнение рѣшенията на Управителния съвѣтъ, конгреса и на Контролния съвѣтъ, като най-точно спазва постановленията на настоящия уставъ и закона за кооперативнитѣ сдружения.

Г. Контроленъ съвѣтъ.

Чл. 39. Постоянния надзоръ и контролата върху управлението на Съюза се упражнява отъ Контролния съвѣтъ, състоящъ се отъ трима души избрани отъ конгреса за една година съ тайно гласоподаване, а тѣ избиратъ помежду си Прѣдседателъ, Секретаръ и членове.

Чл. 40. Контролниятъ съвѣтъ контролира управлението на Съюза въ всичкитѣ му дѣла, за която цѣль той може да присѣтствува въ заседанията на Управителния съвѣтъ.

Той е длъженъ:

1) Да слѣди за точното прилагане закона за кооперативнитѣ сдружения, устава и правилницитѣ на Съюза и рѣшенията на конгреса.

2) Да провѣрява най-малко веднажъ въ 3 мѣсеци касата и книгата на Съюза.

3) Да провѣрява годишния отчетъ и смѣткитѣ на Съюза и да ги прѣдставя съ особенъ докладъ на конгреса.

4) Да свиква конгреса, когато по негова покана Управителния съвѣтъ не стори това.

Провѣрките и рѣшенията на Контролния съвѣтъ сж редовни, когато сж извършени и взети поне отъ двама члена.

За своитѣ заседания той държи протоколи.

VII. Прѣкрятване на Съюза.

Чл. 41. Съюзътъ може да се прѣкрати:

- а) съ изтичане на срока му;
- б) по рѣшение на специално свикания за това конгресъ;

- в) чрѣзъ сливане съ другъ съюзъ;
- г) вслѣдствие несѣстоятелностъ;
- д) по рѣшение на кергреса и окржния сждъ.

За прѣкратьяване на Съюза по точка б. и в. се изисква болшинство отъ $\frac{2}{3}$ на присжствуициитѣ членове.

VIII. Общи наредби.

Чл. 42. Длъжността на Управителниятъ и Контролния съвѣти сж почетни и имъ се плаща пжтни и дневни опрѣдѣлени въ бюджета само при заседания.

Плащани сж само тия отъ членовѣтъ на постоянното присжтствие, които сж натоварени съ редактиране на списанието и извършване приходо-разходитѣ и други административни работи.

Печатътъ на Съюза има кржгла форма и носи около връстъ надписа: „Съюзъ на Българскитѣ лозаро-винари“, а въ срѣдата образци гроздъ и листъ.

Чл. 43. Фирмата на Съюза е: **Съюзъ на Българскитѣ Лозаро-Винари**. Тя се подписва отъ прѣдседателя или отъ подпрѣдседателя на Управителния съвѣтъ и отъ единъ членъ на постоянното присжтствие, или отъ двама членове на постоянното присжтствие.

Чл. 44. Всичко, което не е указано въ настоящия уставъ, се урежда съгласно постановлението на закона за кооперативнитѣ сдружавания.

Съюзътъ се счита основанъ, когато настоящия уставъ се приеме и подпише най-малко отъ 7 члена, а почва да дѣйствува слѣдъ утвърдението му отъ Окржния Сждъ и обнародването му въ Държавенъ вѣстникъ.

СПИСЪКЪ

НА

ДЕЛЕГАТИТЪ НА ЛОЗАРСКИЯ СЪБОРЪ, СЪСТОЯЛЪ СЕ НА 25 И 26 АПРИЛЪ 1920 Г. ВЪ ГР. СОФИЯ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТЪ ЛОЗАРСКО-ВИНАРСКИ ЗДРУЖЕНИЯ.

I { Пейчо Атанасовъ
Недко Ст. Арабаджиевъ } отъ Ямболския Синдикатъ
Драгия Г. Куроджиевъ }

II	Гаврилъ Маноловъ
Петко Разсукановъ
Тома В. Боевъ
Костаки Манолкоолу
Никола Калиновъ
Георги Малкочевъ
Христо Коджамановъ
Христо Д. Чолаковъ
Яни Джика
Венеаминъ Израиловъ	} отъ Лозарското Дружество въ
гр. Станимака
III	Никола М. Минковски
Атанасъ Стефановъ	} отъ Лозарско-винарското Дру-
жество въ гр. Бургасъ.
IV	Сава Зафировъ
Яни Т. Захариевъ	} отъ Лозарското дружество „Св.
Трифонъ“ въ гр. Анхиало.
V	Петъръ Р. Петруновъ
Стеф. Ив. Драгомировъ	} отъ Лозарското дружество въ
гр. Чирпанъ.
VI	Илия П. Ивановъ	} отъ Лозар. д-во „Драгой Бал-
канъ“ въ с. Лъджене [орхан.].
VII	Петъръ Хр. Спировъ	} отъ Лоз-винарската кооперация
„Прослава“ въ гр. Прѣславъ.
VIII	Димитъръ Драгиевъ
Георги Шиваровъ
Тончо Шиваровъ
Кръстю Ноневъ
Кънчо Боневъ
Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ
Генчо Ив. Бѣлчевъ
Еню Разпоповъ
Сава Мутафовъ
Димитъръ Момчевъ
Георги Шахановъ
Иванъ Димитровъ
Нейко Колевъ
Илчо Димитровъ
Костаки Дуковъ
Косю Матевъ
Колю Стефановъ
Иванъ Марковъ	} отъ Лозарското д-ство „Лоза“
въ гр. Ст.-Загора.
IX	Кою Пѣевъ
Стоянъ Христовъ
Димо Димитровъ	} отъ Лозар. д-ство „Памидъ“ въ
с. Змѣево [Ст.-загорско].
X	Атанасъ Велковъ	} отъ Лозар.-винарското д-ство
„Гъмза“ въ с. Петърница [плѣ-
венско].
XI	Лука Вжжаровъ
Петъръ Моневъ
Георги Червенковъ	} отъ Лозарското д-во „Плѣвен-
ска Гъмза“ въ гр. Плѣвень.

XII	{ Илия Казанджиевъ
Димитъръ П. Вълчевъ
Данаилъ Георгиевъ
Петъръ Бакаловъ }	} отъ Лозарското дружество въ
гр. Бѣлоградчикъ.
XIII	Петко Д. Кършевъ	} отъ Лозар. кооперация „Про-
слава“ въ с. Миндя [Еленско].
XIV	{ Никола Мънковъ
Илия Гитевъ
Ангелъ Сърмовъ
Тодоръ Вълевъ
Марко К. Вачковъ
Дончо П. Попкръстевъ
Атанасъ Гитевъ
Иванъ Божковъ
Беню Гърбовъ
Манолъ Досевъ
Трифонъ Мънковъ
Симеонъ Г. Гърбовъ }	} отъ Лозарско-винарското друже-
ство въ село Сухиндолъ [Сев-
лиево].
XV	{ Моско Михайловъ
В. Калянджиевъ
Атанасъ Николовъ
Ан. Беровъ
Е. Козлевъ
Т. В. Байчевъ
Георги В. Мухтановъ
Г. Бъчваровъ
Н. Мънговъ
Кр. Рачевъ }	} отъ градин. лозарското друже-
ство „Съединение“ въ гр. Лѣ-
сковецъ.
XVI	{ Еню Балтаджиевъ
Георги Михайловъ }	} отъ Лозарската кооперация
„Димиятъ“ въ гр. Варна
XVII	{ Стефанъ Бояджиевъ
Ив. В. Поповъ }	} отъ Лозарско-винарското дру-
жество „Американска Лоза“ въ
гр. Г.-Орѣховица.
XVIII	Христо Хубеновъ	} отъ Лозарското д-ство въ гр.
Севлиево.
XIX	Стефанъ Кръстевъ	} отъ Лозарското д-во въ с. Тип-
ченица [Врачанско].
XX	Христо п. Цвѣтковъ	} отъ Лозарското д-во „Напрѣ-
дъкъ“ въ гр. Анхиало.
XXI	{ Хр. Г. Дудевски
Алекси Серафимовъ
Михалъ Савовъ
Гъно Петковъ }	} отъ Лозарско-винарското дру-
жество „Гъмза“ въ гр. Ловечъ.
XXII	{ Георги Шиваровъ
Андонъ Ивановъ
Желѣзко Андоновъ
Илия Спасовъ }	} отъ Лозарското дружество въ
с. Орѣховица [Ст.-загорско].

XXIII	{	Атанасъ Тасковъ	{	отъ Лозарското д-во „Памидъ“
		Свещеникъ Любчевъ		въ с. Перушица [Пловдивско].
XXVI		Христо Бончевъ	{	отъ Лозарския синдикатъ въ
				гр. Разградъ.
XXV	{	Макавей Стефановъ	{	отъ коопер. лозарско-винарско
		Христо Поповъ		здружение въ с. Попица [Бѣ-
		Стефанъ Макавѣевъ		лослатинско.

Освѣнъ горнитѣ делегати отъ лозарски здружения, при-
стѣствуваха и други 72 души лозари отъ разни центрове.

Списъкъ

на лицата, които сж дали волни пожертвования за
„Българския Лозаро-Винарски Съюзъ“ на
26 априлъ 1920 година въ София.

1.	Ангелъ Беровъ	отъ Лѣсковецъ	100 лв.
2.	Атанасъ Кочемитовъ	”	100 ”
3.	Георги Бѣчваровъ	”	30 ”
4.	Дончо Попкрѣстевъ	Сухиндолъ	1200 ”
5.	Бр. Кузмови	Станимака	1000 ”
6.	Илия Гитевъ	Сухиндолъ	1000 ”
7.	Коста Витановъ	гара Левски	1000 ”
8.	Нако Начевъ	с. Лѣсичево (Т.-Пазардж.)	200 ”
9.	Илия Беровъ	с. Кара-мусалъ	50 ”
10.	Петръ Левичаровъ	”	100 ”
11.	Змѣвско Лозарско-Ви- нарско Дружество	с. Змѣво (Ст. Загорско).	500 ”
12.	Хр. Тракиевъ	с. Бѣла-Черква (Търновско)	100 ”
13.	Ив. В. Поповъ	Горна Орѣховица	50 ”
14.	Ил. Димитровъ	Ст. Загора	100 ”
15.	Ст. Бояджиевъ	Горна Орѣховица	100 ”
16.	Димитъръ Петковъ	с. Калугерово (Пазардж.).	50 ”
17.	Д. П. Вълчевъ	”	50 ”
18.	Ив. Коевъ	с. Кара-Мусалъ	50 ”
19.	Маринъ Кабакчиевъ	с. Бѣла	50 ”
20.	Атанасъ С. Чуренски	Пазарджикъ	40 ”
21.	Власю Витановъ	Перушица	50 ”
22.	Д-ръ Тончо Шиваровъ	Ст. Загора	100 ”
23.	Бр. Дукови	”	50 ”
24.	Петъръ Спировъ	Прѣславъ	50 ”
25.	Димитъръ Гърдевъ	с. Цѣрово (Пазарджишко)	100 ”
26.	Хр. Ангеловъ	”	100 ”
27.	Гюро Първановъ	Злокучени	20 ”
28.	Яни Захариевъ	Анхиало	50 ”

29. Бр. Календжиеви	отъ Лѣсковецъ	100 лв.
30. Боню Николовъ	”	100 ”
31. Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ	Ст. Загора	100 ”
32. Еню Балтаджиевъ	Варна	100 ”
33. Тодаръ В. Байчевъ	Лѣсковецъ	100 ”
34. Кръстю Родевъ	”	100 ”
35. Хр. Бончевъ	Разградъ	40 ”
36. Енчо Козлевъ	Лѣсковецъ	50 ”
37. Гъно Петковъ	с. Баховица (Ловешко)	50 ”
38. Яни Жиковъ	Ст. Загора	200 ”
39. Инжинеръ Галчевъ	Търново	50 ”
40. Анх. Д-во „Напрѣдъкъ“	Анхиало	50 ”
41. Хр. П. Цвѣтковъ	”	50 ”
42. Ат. Стефановъ	Бургазъ	100 ”
43. Хр. Колчевъ	Пазарджикъ	50 ”
44. Г-жа Ат. Стефанова	Бургазъ	60 ”
45. Бр. Боневъ	с. Малка-Верия (Ст. Загор.)	50 ”
46. Зап. Полков. Морфовъ	Вратца	50 ”
47. Борисъ Хрисчевъ	Анхиало	100 ”

Всичко. 7890 лв.

(Слѣдва)

ХРОНИКА

Къмъ г. г. сътрудницитѣ на сп. „Лозарски Прѣгледъ“.

Новата редакция на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ кани и моли всички досегашни сътрудници да продължаватъ да ѝ указватъ съдѣйствието си. Материята и въпроситѣ, по които ще се пише, сж указани върху корицитѣ на списанието. Желателно е статиитѣ да бждатъ, по възможность, по-кратки и изчерпателни. За печатна страница ще се плаща 40—50 л., съобразно тре-тираната материя.

За избѣгане възможността да постѣпватъ въ редакцията **едноврѣменно** статии по единъ и сжщъ въпросъ, умоляватъ се г. г. сътрудницитѣ да бждатъ добри и съобщаватъ, прѣдварително, съ по едно отворено писмо, по какво ще пишатъ.

Откриването на учредителния лозарски съборъ се извърши на 25 априль г. г. въ 3 ч. сл. обѣдъ въ салона на „Славянска бесѣда“. По пълномощието отъ страна на г-на Министра на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти, Събора бѣ откритъ съ прочувствена

и привѣтвенна рѣчь отъ г-нъ Ив. П. Бързаковъ, началникъ на земледѣлското отдѣление при Министерството на Земледѣлието.

За бюро на Събора бѣха избрани: г. г. Георги Шиваровъ — прѣдседателъ, Петъръ Сираковъ и Лука Вжжаровъ — подпрѣдседатели и П. Кършевъ, Михаилъ Иванчевъ и Ст. Драгомировъ — секретари и за докладчикъ по проекто-устава г. Еню Балтаджиевъ.

За управителенъ съвѣтъ на „Съюза на българскитѣ лозаро-винари“ бѣха избрани: г. г. Лука Вжжаровъ — прѣдседателъ, Христо Тишковъ подпрѣдседателъ и членове: Иванъ П. Бързаковъ, Георги Шиваровъ, Петъръ Моневъ, Петъръ Сираковъ, Ат. Гитевъ, Марко Вачковъ, Алекси Се-рафимовъ, Моско Михайловъ, Цв. Крачуновъ и Илия Хранковъ. Запасни членове за Управителния съвѣтъ бѣха избрани: г. г. Е. Балтаджиевъ, П. Кършевъ и Н. Минковски.

За секретаръ-касиеръ на Съюза бѣ избранъ члена отъ Управителния Съ-

вѣтъ Ат. Гитевъ, а за редакторъ на съюзния органъ сп. „Лозарски Прѣгледъ“ — члена отъ сѣщия съвѣтъ Илия Хранковъ. Избора на всички се извърши съ явно гласоподаване и съ абсолютно болшинство.

За Контроленъ съвѣтъ: г. г. К. Хителовъ, М. Иванчевъ и Дончо Попкръстевъ, а за запасни членове на сѣщия съвѣтъ: г. г. Дончо Бъчваровъ и Борисъ Хрисчевъ.

Редакцията кани и моли всички специалисти лозари и винари, които по-рано, по едни или други причини не сж сътрудничили, да ѝ указватъ тоже съдѣйствието си. Сжщо моли всички по-раншни кореспонденти да продължаватъ да ѝ даватъ редовни свѣдѣния за състоянието и положението на лозята и вината, за пазарнитѣ цѣни на послѣднитѣ и другитѣ лозови и винени продукти, а сжщо за материалитѣ нуждни за лозарство-винарството.

Досегашния редакторъ на сп. „Лозарски Прѣгледъ“, г. Георги К. Червенковъ, поради умора и здравословни причини, е билъ принуденъ да си подаде оставката. Г-нъ Червенковъ отказа сжщо да влѣзе като членъ въ Управителния съвѣтъ на Съюза макаръ че събора единодушно желаеше и на 2 ялти съ бурни ржкоплѣскания го прокламира за избранъ. Впослѣдствие събора му гласува признателностъ за досегашната му енергия и дѣйностъ по организирането на бившето дружество на българскитѣ лозари и на новия Съюзъ на българскитѣ лозаро-винари, а той декларира че и за въ бждаше ще бжде между първитѣ работници за засилването на съюзното дѣло.

Умоляватъ се всички абонати на „Лоз. Прѣгледъ“, които сж внесли до сега по 12 л. или по-малко за абонамента за н. г., да довнесатъ разликата до 30 л. При туй умоляватъ се още при изпращането на сумитѣ да ги внисатъ напълно — безъ да си удържатъ пощенскитѣ разноски, както нѣкои правятъ, защото редакцията трѣбва напълно да си получава стойността.

Ако нѣкой абонатъ не получи, по една или друга причина, нѣкоя книжка отъ списанието умолява се да я поиска отъ редакцията веднага при получаването на слѣдующата.

Всички абонати да даватъ точнитѣ си и пълни адреси.

Първата книжка отъ V-та годишнина на „Лозарски Прѣгледъ“ се изпраща на всичкитѣ стари и нови абонати. Ако нѣкой не желае да получава списанието, умолява се да върне веднага книжката. Който пъкъ бжде пропуснатъ, нека има добрината да се обади и я поиска.

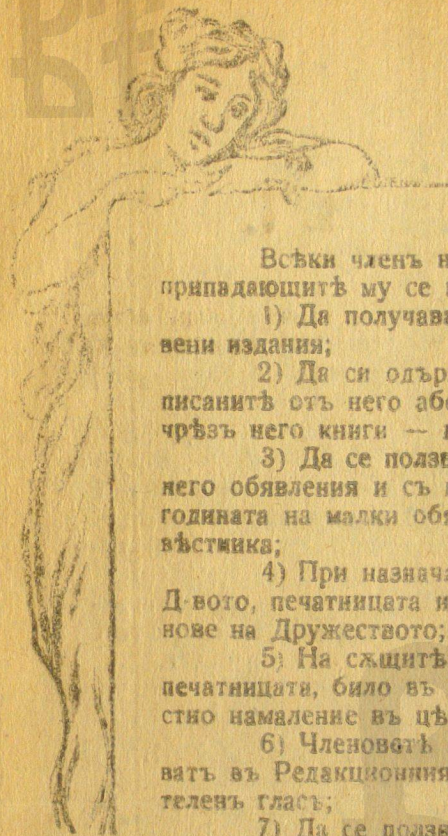
Абонамента на списанието е увеличенъ отъ 12 на 30 л. годишно поради високата цѣна на хартията и скжпата печатарска и др. работи; съ миналогодишния абонаментъ списанието свърши съ значителенъ дефицитъ.

Съгласно чл. 20 отъ устава г. Дончо П. Попкръстевъ, лозаръ и Директоръ на винарското д-во „Наслада“ въ София, е провъзгласенъ за благодарителенъ членъ на Съюза заради щедрия му даръ отъ 1200 л. за съюзната каса и списанието.

Отъ лозаритѣ и винаритѣ зависи да излиза ли въ бждаше редовно и безпрѣпятственно „Лозарски Прѣгледъ“ или не. Ако всички се абониратъ и внесатъ стойността му, ще излиза и обратно, защото сега и печатане и другитѣ работи се вършатъ въ брой — кредитъ никой не прави. Печатането, съ хартията, на I-та книжка струва 8000 лева.

Съ особено задоволство научихме, че отъ нѣколко дни при Министерството на Финанситѣ е назначена комисия, на която е възложено да опрѣдѣли производнитѣ цѣни на бирата и фабричния спиртъ, цѣнитѣ по които Държавата ще ги иззема и онѣзи по които ще ги раздава на консоматоритѣ.

Понеже въпроса е въ тѣсна връзка съ положението на лозарство-винарството ни и въ духа на п. 9 отъ резолюцията вземена въ послѣдния лозарски съборъ, постоянното присѣствие при Съюза на българскитѣ лозаро-винари намѣри за неизлишно и съ писмо отъ 14 того помоли Министерството на Финанситѣ шото, ако и то схваща че е въ интереса на физика и на лозарство-винарството въ страната, да има въ казаната комисия и единъ прѣдставителъ на лозаритѣ-винари.

Запишете ли се членъ на Кооперация „XX вѣкъ“ В.-Жърново, Вие ще имате след- ващите права:

Всѣки членъ на Дружеството има право, освѣнъ принадлежащитъ му се печалби — дивидентъ, още:

1) Да получава съ намалена цѣна всички дружест-
вени издания;

2) Да си олържа до 15% отъ стойността на за-
писанитъ отъ него абонати и до 30% отъ поръчанитъ
чрѣзъ него книги — издания на Д-вото;

3) Да се ползва съ намалена цѣна въ давани отъ
него обявления и съ право на 5 безплатни публикации въ
годината на малки обявления за покупки и продажби въ
вѣстника;

4) При назначаване на плащанъ персоналъ било въ
Д-вото, печатницата и пр. — винаги се прѣдпочитатъ чле-
нове на Дружеството;

5) На сжщитъ при даване на поръчки, било въ
печатницата, било въ книговѣзницата и пр. се прави извѣ-
стно намаление въ цѣната;

6) Членоветъ на Д-вото иматъ право да участву-
ватъ въ Редакционния Комитетъ на вѣстника съ съвѣща-
теленъ гласъ;

7) Да се ползватъ отъ безплатни съвѣти и други
информации отъ всички клонове на СЕЛСКОТО СТОПАН-
СТВО и търговията и при поръчки винаги имъ се дава
приимущество прѣдъ други клиенти, нечленове;

8) Срѣщу депозитъ на дѣлове Д-вото имъ открива
кредитъ. На сжщитъ при поискване се набавя всѣка но-
воизлязла книга, като имъ се изпращатъ и книги (колек-
ции) на изборъ. Всѣки дѣлъ струва 100 лв. отъ които се-
га се вноса 50%.

—во Копия, изтоиздат. и поврѣди. до „XX вѣкъ“ гр. В. Жърново.	№ 1.
ИЗДАВА: 1. Сп. „Славяноски Прѣг- лѣкъ и Домашниство“ — год. зборникътъ 18 гл. 2. Биб- лиотека „Народенъ Унивѣр- ситетъ“ 3. Годнишо изда- ние: Календаръ „XX вѣкъ“ 4 м. „Ново време“. Иза из- смадъ и доставя: По-важ- нитъ книги по земледѣлски клоговетъ му: ведичката на кметководателство „Ж-вотъ“ библиотека „Самообразова- ние“, „Съвремененъ земе- дѣлецъ“ и др.	Т-къ
Директъ се настватели.	Въ

Кооперативно, книгоиздателско и
посрѣдническо дружество

„XX вѣкъ“.

гр. Търново.

п. Г.

На позива, който отправихме до всички наши абонати, много отъ тѣхъ се отзоваха и се записаха членове на Кооперацията. Голѣма частъ, обаче не знаемъ по какви причини, не се обадиха. Въ тѣхно число сте и Вие.

Като допущаме, че Вие не сте прочели позива и съобщенията на корицитѣ на бр. 1 и 2—3 на списанието, ние се обръщаме съ настоящето си си къмъ Васъ и лично Ви поканваме да станете членъ, като запишате дѣлове:

Какви права и ползи бихте имали отъ това, ще научите отъ изстоящата притурка.

За да запазите правата си и да Ви имаме за членъ досъточно е, наедно съ абонамента си, да ни внесете и сумата 62 лв. като съобщите колко дѣла ще желаете да вземете.

Съ поздравъ :

ОТЪ КООПЕРАЦИЯ „XX ВѢКЪ“

За членоветѣ на кооперацията имаме още и слѣднитѣ
книги:

Новото лозарство, отъ В. П. Мариновъ

Какъ да работимъ съ плуга.

— Саковия плугъ (съ картини).

Тютюнътъ, отглеждане и прибиране.

Отъ какво зависи млѣчността на кравитѣ.

Практич. употрѣб. изкуств. горове.

Кооперативни производителни сдружаване.

Гледане и хранене свинетѣ.

Почва и нейнитѣ свойства.

Захар. и крѣмно цвекло.

Нашата народостопанска политика

Прѣдъ едно съдобносно посѣгателство отъ Д. Т. Страшимировъ

==== Подписката за записване членове на Кооперация „XX вѣкъ“ продължава; искайте проспекти. Записватъ се също прѣвъ всѣко врѣме на годината и абонати за сп. „Стопански Прѣгледъ и Домакинство“ като се изпращатъ и излѣзлитѣ до сега броеве. Който запише и внесе стойността на 10 абонати било за вѣстникъ, било за списанието, получава по едно течение безплатно.

СПИСЪКЪ

на книгитѣ, които нашитѣ абонати могатъ да получатъ чрезъ Редакцията ни:

1 Царевичата, отъ Д-ръ Джебаровъ	цѣна 4—
2 Червена детелина *)	0 80
3 Изборъ и почистване на житните сѣмена	0 50
4 Врѣда отъ буревитѣ и борба съ тяхъ *)	0 80
5 Рапица- рѣлица и синапъ	2 60
6 Практическо ръководство по винарството	3—
7 Директивитѣ американски лози	3—
8 П ч е л и н ѣ *)	3—
9 Земледѣлски календаръ „XX вѣкъ“	4—
10 Книга за консервитѣ *)	1 80
11 Хранителнитѣ и лѣчебни свойства на меда	0 80
12 Зеленичарство, отъ Гюлеметовъ	2 50
13 Дини, пълещи, краставици и тикви	2 50
14 Луковичнитѣ цвѣтя	1—
15 Болеститѣ на зеленчуцитѣ и ф. пр. т	1—
16 Ягодитѣ и отглеждането имъ	0 60
17 Развитието на копринарството въ България *)	3—
18 Хохенхайския екстрактъ и Парижка зеленина	0 60
19 Лизола и употрѣблението му противъ филоксерата	0 40
20 Говора на овощ. дърво, отъ Гюлемановъ	2—
21 Кюстендилска слива, отъ Анчевъ *)	2—
22 Практическо овощарство, отъ Горановъ *)	0 80
23 Начални познания по Земледѣлска Икономия	1 50
24 Устояване на лозята противъ филоксерата	2—
25 Прасковата и отглеждането ѝ *)	1—
26 Практич. упътвания за направата добри лозя	2—
27 Отглеждане на черницитѣ	1—
28 Узнаване годиניתѣ на копя по збитѣ	0 80
29 Американскитѣ лозя, отъ Горановъ	1 60
30 Какъ да беремъ и опаковаме плодоветѣ	0 50
31 Какъ да подпираме лозитѣ си	0 50
32 Какъ да подковаваме работния добитѣкъ	0 50
33 Практич. приготовление напитки, сиропи и др.	2—
34 Женското земледѣлско образование у насъ	0 50
35 Мери, земледѣл. и скотовѣдство *)	1 50
36 Ш у ф л е й и б о г у л е у м ѣ	0 30
37 Изпитани срѣдства противъ животин. неприятели	0 40
38 Болеести и неприятели на вината	2—
39 Земледѣлне и дребнитѣ отрасли	1 20
40 Медътъ като лѣкарство и храна	1 20

Книгитѣ означени съ *
СЕ ИЗПРАЩАТЪ САМО на ЧЛЕНОВЕТЪ на Д-вото

У С Л О В И Я П Р И И З П Р А Щ А Н Е Ж А К Н И Г И :

Книгите въ Книгоиздателството могат да се навърятъ въ по-уредени-
тъ книжарници и при настоятелите ни въ Царевото или да се набавятъ напра-
во отъ Книгоиздателството — Търгов.

— Поръчките се изпълняватъ САМО въ ПРѢДПЛАТА.

Разносните по изпращане паритъ и книгитъ сж ЗА СМѢТКА на ТИЯ,
която поръчва книгитъ.

Прѣдпочитателно е поръчките да бждатъ прѣдплатени, за да се забяг-
на намощния платежъ, за който купувача плаща повече.

Прѣдпочитателно е също да се изпращатъ прѣпоръчано книгитъ, за щ о-
то иначе въ случай на изгубване, Книгоиздателството не отговаря. За прѣпоръ-
ка се плаща само 50 ст. повече.

Издателятъ на списания и книгъ, както и самитъ автори могатъ да раз-
пространяватъ издавания си най широко, като се отнасятъ до Издателството ни.

П О В ъ Р З А Й Т Е Д А С И Н А Б А В И Т Е

За частни и общ. библиотеки, читалищата
и пр. намирашитъ се още неизчерпани миналогодиш-
ни течения отъ списание „Стопански прѣгледъ и до-
макинство“, а именно:

Год. I	ва броеве,	10	въ	7	книжки	
„ II-ра	„	6	въ	4	„	Всѣхъ брой и книжка прѣдста- вяватъ завар- шено цѣло.
„ III-та	„	5	въ	2	„	
„ IV-та	„	6	въ	4	„	
„ V-та	„	8	въ	5	„	
„ VI-та	„	1, 2-3, 4-5, 6, 7-8, 9-10				
„ VII-ма	„	1, 2-3, 4-5, 6, 7-8, 9-10				

всичко въ 34 КНИГИ ЗА 58 ЛЕВА,

Членовеѣ на д-вото могатъ да ги иматъ само
срѣщу 55 лв въ която сума влизатъ и разноснитъ
по изпращането на колета.

ВСИЧКИ ИЗЛЪЗЛИ ДО СЕГА НОМЕРА ОТЪ
Библиотека „Народенъ Университетъ“ на брой 25 книги
отъ най-разнообразно и поучително съдържание, всѣ-
ки може да получи срѣщу 40 лева и 2 лева за колета,

По отдѣлно нѣкой №-ра не се продаватъ поне-
же сж и з ч е р п а н и.

Умоляваме всички г. г. учителитъ, свещеницитъ,
кметовеѣ, секр. бирницитъ, държавнитъ агрономи, училищни
инспектори и всички лица, които получатъ тая книжка и же-
лятъ да ни съдѣйствуватъ да се погрижатъ да записватъ
абонаменти, като поискатъ покани.

ПОЗИВЪ

къмъ лозарскитѣ дружества и лозари въ България

Драги лозари,

Лозаритѣ въ гр. Провадия основахме лозарска кооперация и членоветѣ ѝ, съ оскъднитѣ си срѣдства, облагородиха около 100,000 прѣчки, които укорениха. Членоветѣ-лозари съ надежда, че за идната година ще иматъ добъръ, сортиранъ и евтинъ материалъ, се радваха на младенческитѣ стѣпки на кооперацията. Послѣдната извика у старитѣ западнали лозари интересъ къмъ новото лозарство и всички съ енергия почнаха риголването на старитѣ лозя. И днесъ има пригответи мѣста за нови лозя повече отъ хиляда декари. Скѣпитѣ и недоброкачествени прѣчки ги спираха да направятъ това и до днесъ, но укоражени отъ младото лозарско здружение въ града, тѣ почнаха работата съ куражъ и надежда.

Но, уви! Стихийното наводнение на 13 този мѣсець, незапомнено за града и отъ най старитѣ хора, тури край на толкова трудъ и на толкова надежди — наводнението унищожи укоренилището. И днесъ то прѣдставлява печално зрѣлище — съ унищожението му изчезнаха всички срѣдства, отдѣлени отъ залька на членоветѣ.

Цѣлото укоренилище, съ всички до сега разноси, погълна цѣлия капиталъ на членоветѣ — повече отъ 85,000 лв.

Драги лозари,

Ние се обръщаме къмъ Васъ да ни се притечете на помощъ, за да не дойдемъ до отчаяние още отъ първитѣ стѣпки на сдружението. Подкрѣпете ни да изплаваме отъ това не-

щастие — Вашата помощ ще възвърне вратата у членовете, че спасението имъ е само въ лозарското дружество. Нека заздравимъ нашата лозарска кооперация и съ нова енергия да удвоиме работата и наваксаме загубата.

Помощитѣ да се изпращатъ на адресъ: Радославъ Странджевъ — касиеръ на лозарското дружество въ гр. Провадия.

Съ почить:

Прѣдседателъ: **Я. Христовъ**

Секретарь: **В. Мариновъ**

Писмото отъ 11. того № 75 и позива на лозарско-винарското Д-во въ гр. Провадия получихме на 18. того, слѣдователно късно за да можеше да бждатъ помѣстени редовно въ II-та книжка на „Лозарски Прѣгледъ“, тъй като отпечатването ѝ бѣ на привършване.

Въпрѣки голѣмото нещастие, което е сполѣтѣло провадийскитѣ лозари, жестътъ имъ къмъ общото дѣло е повече отъ великъ и заслужава сериозно внимание на всичкитѣ лозари въ България. Ето защо ние, като изказваме искрено и дълбоко съчувствие къмъ злощастнитѣ провадийчани, отъ наша страна поканваме и молимъ всички лозари да имъ се притекатъ на помощъ за да може тѣ да заздравятъ и уякчатъ хубавото си дѣло, което е и общо — на всички лозари. Нека въ случая всички, безъ колебания и отлагания, да приложимъ на дѣло хубавия девизъ: „всички за единъ и единъ за всички!“

**Отъ постоянния комитетъ на Съюза
на българскитѣ лозаро-винари.**

ЛОЗАРО-ВИНАРСКО

ДРУЖЕСТВО

№ 75

11 ЮНИЙ 1920 ГОДИНА

ГР. ПРОВАДИЯ

*До постоянния комитетъ
на българскитъ лозаро-винари
ст. София.*

Господа,

Съгласно рѣшението на извънредното общо събрание на дружеството ни, свикана на 6 юни т. г., изпращаме Ви прѣписъ отъ протоколъ № 22, рѣшение № 2, съ което нашето дружество влиза като колективенъ членъ въ Съюза на „българскитъ лозаро винари“.

Съгласно сжщото рѣшение изпращаме Ви 3800 (три хиляди осемстотинъ) лева за 76 дѣла, колкото членове има дружеството днесъ и 380 (триста осемдесетъ) лева за встѣпителни вноски на членоветъ. Редовнитъ членски вноски ще Ви изпратимъ допълнително, слѣдъ като туримъ въ извѣстность количеството на декаритъ лозя, притежавани отъ членоветъ на дружеството.

Дѣловетъ ще бждатъ на името на „лозарско-винарско дружество“ гр. Провадия.

Молиме Ви да ни изпратите обрезецъ отъ устава за лозарско кооперативно дружество, каквото ще направиме нашето, за която цѣль събранието избра комисия.

Списъкъ на абонатитъ на списанието ви изпращаме въ най-скоро врѣме. Ведно съ абонамента, ще ви изпратиме и събранитъ помощи за съюза.

Поздравяваме Ви съ хубавата работа, а ние Ви тържествено обещаваме, че ще организираме всички лозари въ града и околията и ще ги направиме членове на Съюза.

Да живѣе лозарското дѣло!

Прѣдседателъ: **Я. Христовъ**

Секретарь: **В. Мариновъ**

Адресъ на дружеството: Г. **Янко Христовъ**

Прѣдседателъ на лозарското Д-ство

Провадия.

